

Zadanie 1.8 Wykonywanie analiz jakości substancji czynnych i środków ochrony roślin na rzecz kontroli obrotu środkami ochrony roślin

Celem zadania było wykonywanie badań jakości środków ochrony roślin na potrzeby kontroli urzędowych prowadzonych przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w celu eliminowania nieprawidłowości w obrocie tymi preparatami, a przede wszystkim eliminacji z obrotu preparatów sfałszowanych, stwarzających potencjalnie zagrożenie dla zdrowia człowieka oraz środowiska naturalnego. Zadanie jest wykonywane na potrzeby urzędowych kontroli prowadzonych przez PIORiN i jest obligatoryjne dla państw członkowskich, zgodnie z art. 68 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG.

W ramach realizacji zadania, które jest zarówno krajowym monitoringiem jakości środków ochrony roślin, jak i urzędową kontrolą, inspektorzy Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa pobierali próbki środków ochrony roślin na terenie całego kraju. Próbkę tę analizowało Laboratorium Badania Jakości Środków Ochrony Roślin w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym Oddział Sośnicowice w celu określenia ich parametrów jakościowych. Analizowano podstawowe parametry jakościowe, to jest: zawartość substancji czynnych i ich istotnych zanieczyszczeń, własności fizykochemiczne oraz przeprowadzano analizy porównawcze i identyfikacyjne. Sprawdzano zgodność uzyskanych wyników oznaczeń z wymaganiami określonymi w procesie rejestracji oraz z wymaganiami podręcznika FAO/WHO „Manual on the development and use of FAO and WHO specifications for pesticides”

Zakres merytoryczny zadania był realizowany zgodnie z harmonogramem i obejmował:

- przeprowadzenie konsultacji z GIORiN odnośnie ustalenia liczby i sposobu pobierania próbek poddanych kontroli urzędowej – co najmniej 310 próbek;
- wykonywanie analiz laboratoryjnych jakości środków ochrony roślin na bieżąco (co najmniej 310 próbek, w tym około 50 próbek w ramach kontroli interwencyjnej – w zależności od potrzeb oraz około 10 próbek środków: importowanych z innych krajów niż państwa członkowskie UE, produkowanych na terenie Polski, ale przeznaczonych na rynki innych państw członkowskich UE, przepakowywanych lub przeetykietowywanych na terenie Polski, ale przeznaczonych na rynki innych państw członkowskich UE, składowanych na terenie Polski, ale przeznaczonych na rynki innych państw członkowskich UE), w miarę otrzymywania próbek pobieranych przez inspektorów WIORiN;
- dokonanie poboru próbek do kontroli urzędowej ś.o.r. pobranych z opakowań powyżej 5 l/kg (co najmniej 20 próbek rocznie);
- wykonanie pogłębionej analizy ś.o.r. w wybranych 2 przypadkach;
- bieżące doskonalenie metod analitycznych stosowanych w kontroli urzędowej;

- w terminie dwóch dni roboczych od dnia zakończenia badania wysyłanie sprawozdań z badań do WIORiN;
- bieżące utrzymanie systemu internetowej łączności z inspektorami WIORiN dotyczącego pobieranych próbek i wyników analiz wraz z doskonaleniem tego systemu;
- przeprowadzanie analiz na potrzeby interwencyjnej kontroli jakości środków ochrony roślin;
- opracowanie szczegółowego raportu rocznego zawierającego wyniki analiz wszystkich środków poddanych urzędowej kontroli jakości.

W roku 2021 przyjęto do analiz 292 urzędowych podstawowych próbek kontrolnych (w tym 0 unijnej) oraz 42 próbki kontroli interwencyjnych.

W kontroli urzędowej podstawowej wykonano 287 oznaczeń zawartości substancji czynnych, 863 oznaczenia własności fizykochemicznych oraz 60 analiz dodatkowych. Wyniki analiz nie wykazały odstępstw od dopuszczalnych odchyleń zamieszczonych w dokumentacji rejestracyjnej oraz wymaganiach przewodnika FAO/WHO, mogących spowodować niewłaściwe działanie badanych ś.o.r. Przeprowadzone badania, ukierunkowane na wykrywanie nieprawidłowości, wskazują na ogólnie dobrą jakość przeanalizowanych próbek.

W przedstawionym okresie sprawozdawczym wykonano analizy 39 próbek interwencyjnych związanych z reklamacjami użytkowników środków ochrony roślin i z interwencji organów ścigania i Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeciw fałszerstwom środków ochrony roślin. Wykonano 37 oznaczeń zawartości substancji czynnych, 76 oznaczenia własności fizykochemicznych oraz 47 analiz dodatkowych. Wykazano, że towar reprezentowany przez badane próbki nie nadaje się do obrotu handlowego i do użytku w 23 przypadkach.

Wyniki badań wskazują, że w próbkach pobieranych w ramach kontroli interwencyjnej stwierdza się duży odsetek (sięgający nawet 60%) produktów o złej jakości, skutkującej koniecznością wycofania produktu z obrotu i stosowania.

Po zakończeniu badań wyniki opracowywano w formie sprawozdań z badań składających się z dwóch części – pierwszej zawierającej wyniki i zastosowane metody i drugiej zawierającej komentarz dotyczący orzeczenia umożliwiający podjęcie przez inspektorów dalszych działań odnośnie partii towaru reprezentowanego przez analizowane próbki (tzw. opinia). Sprawozdania z badań przekazywano do Wojewódzkich Inspektoratów.

Wykonane mierniki:

Roczny raport zawierający wyniki analiz około 300 badanych próbek.